

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
care de două ori pe săptămână prin îngrădirea
comitet de redacție.
Atelierete tipografiei „Astra” nr. 102.
Pagini 4-6-8 lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838

GHLBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tt. 1513
Abonamentul anual lei ... Autorități și Societăți lei
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 43 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/943

Sâmbătă 22 Iulie 1944

Anul 107

O mare lecție

de V. Branisce

La țară a început secerișul. Mâna aspră a făranelui culcă la pământ spicul greu de rod în timp ce privirea lui îmbrățișează miriștea și făurește în gând lanul zilelor de mână. În murea lui domoală și hotărâtă nu vezi nimica din agitata nesiguranță a orășanului, care subț impresia evenimentelor se sbate ca peștele pe uscat, lipsit de orice echilibru sufletec.

Astăzi un pesimism nesănătos înlocuiește nejustificatul optimism de ieri.

Ascultasem acum vreo doi, trei ani expunerea unor strategii de cafenea ce învăteau continentele în vârful degetelor și profeteau cu o siguranță demnă de învățat vâltoarele operațiuni militare, menite să aducă desnodământul războiului. Imi răsună și acum în urechi cu câta siguranță pecetuiască pentru vecie soarta Suezului sau alte operațiuni militare.

În acea atmosferă de general optimism, când lumea orașelor noastre scotta ca sigure anumite alianțe, anumite profeții, singurii țărani și-au păstrat cumpătul. I-am văzut, nu odată, clătănând cu neîncredere capul în fața năvalei de argumente trântite cu multă siguranță de așa zisii inițiați în tainele operațiilor militare. Armata noastră se apropia de Volga, iar ei clătinau capul cu îndolală.

Țăranul nostru are simț politic. El nu judecă evenimentele prin prisma unor înșelări personale, ci el le privește prin logica trăirii neamului. Judecata lui conține experiența unuia lung și de înaintași. Această experiență colectivă îl face prevăzător și îl ține legat de realitățile neamului, de destinul neamului. El se înșală mai greu, pentru că nu se lasă furat de mirajul conjuncturilor trecătoare. Prisma prin care privește el lucrurile este permanența, nu fluctuațiile de moment. Iar perspectiva lui este viitorul, căruia îl închină întreaga lui strădanie. Toată munca făranelui este în funcție de acel enigmatic mâne.

El ară, grăpează, seamănă, sapă, plivește cu sudoarea frunții pentru scurta clipă a secerișului. Nicio muncă a lui nu își găsește răsplata imediată. Pezentul nu constituie pentru el un scop în sine, ci doar o aspră pregătire pentru zilele ce vor să vie.

De aceea, în clipele când orășenii — învățați să se închină efemerului astăzi — privesc dezorientați evenimentele și tremură cuprinși de panică, țăranul își vede neclintit de treabă cu ochii îndreptați spre eternul mâne.

Pleacă bătrânii și fetele

de I. Bozdog

În marea vâltoare de astăzi și în mijlocul atâtor sacrificii care ni se cer și pe care neamul le aduce pentru realizarea celui mai sfânt drept al său, cel la viață și libertate națională, gândurile și inimile ne sunt concentrate spre fronturile războiului.

Un pas făcut înainte spre reșterea frontierelor în sfințele lor obârșii istorice ne face să ne împăcăm chiar cu cele mai sfâșietoare pierderi. După încetarea distrugerilor satanice ale „liberatoarelor”, ruinele avutului le privim cu inimă mai ușurată, când aflăm că n'au fost victime omenești, sau numărul lor e mai redus față de proporțiile dezastrului.

În timp de mari încordări sufletești, noi Românii avem marele defect de a fi cu trup și suflet concentrați numai la primejdia ce o vedem și nu ținem seama sau bagatelizăm jertfele ce le aduce neamul în alte părți.

Dacă urmărim azi coșmarul deportărilor pe cei ce au scăpat din ghiarele dușmanului dela răsărit și dacă ne concentrăm pe pământul îngustat al țării atâtea milioane de Români, uităm că frații din robie, care n'au această posibilitate de retragere în spre țărniuri de siguranță, trăiesc zile de chinuire și slăbire. Noi, cei din libertate, nu ne dăm seama că ei sunt deportați în mase.

Am avut ocazie zilele acestea să stau de vorbă cu frații fugiți din ghiarele uliului, care după 4 ani de umiliri, ne mai putând răbda, au trecut la noi.

În afară de tineretul și floarea bărbăților care au fost și sunt mobilizați dela începutul războiului și expuși în cele dintâi linii de bătaie, de un timp încoace sunt tot mai masive mobiliză-

rile și deportările la lucru de război. Mai nou, bătrânii și fetele sunt duși la munci agricole, industriale și miniere în șesurile îndepărtate, rămânând țarinele și gospodăriile lor în seama neputincioșilor și nevârșticiilor.

Satele rămân pustii, iar gospodăriile degenerază din zi în zi.

Această vâltoare se face pentru ca numărul alor noștri să rămână cât mai redus, ca bunăstarea lor să se transforme în mizerie, știut fiind că flămânzii și cei gol mai ușor pot fi cumpărați și desrădăcinați.

În mijlocul vâpăii ce ne dogorește nu putem nesocoti strigătele lor deperate. După curățirea intelectualilor, după sacrificarea tineretului, urmează acum exodul bătrânilor și femeilor.

Prea suntem buni! Brațele noastre voinice apără frontierele spintecate, iar bogățiile se scurg în mâinile elementelor de neîncredere pentru front ce sunt ținute acasă și nu sunt întrebuințate masiv nici măcar la munca de război. Cea mai elementară obligație de a contribui cu o parte a avutului lor la sarcinile ceasului de față îi face să țipe și să se plângă de nedreptățile rechizițiilor de cereale și animale. Sfîdarea în vorbe și purtare ia proporții tot mai pronunțate din zi în zi, în timp ce frații noștri urcă cele mai grele scări ale calvarului.

Vom avea nevoie, ca mâne, de ei, și nu-i vom găsi nici în satele nici în căminurile lor.

Dacă în trecut am plâns că aurul holdelor noastre îngrășă străinii, astăzi sângele și carnea neamului ne-o fură păgânii.

Să ne dăm seama

de Nic. Bârsan

În vâltoarea zilei îți se pironesc ochii asupra unor lucruri cărora nu le poți da deslegare. Parcă nu te ajută nici mîntea să dai explicație unor fapte, care produc desgust, gândindu-te că vremurile de cumplită înclăștare pe care le trăim impun o mare stăpânire de sine și o cât mai sobră manifestare, mai ales în viața socială.

Realitatea ne dovedește că sunt posibile și astfel de ieșiri din normal.

Amintim doar una întâmplată de curând.

Trei duminici la rând zidurile și gardurile au fost impestrițate cu afișe mari, prin care un grup de tineri chema lumea la petreceri în anumite poeni, foarte apropiate de casele dărmate de bombe, de femeile cernite și de copiii orfani.

Or cum ar fi ei croiți, e dureros să mai îndrăznești azi să te gândești la asfel de băjaeli, când din toate părțile te înecă lacrimile orfanilor și sinistraților.

Dar nu numai atât. Acești răzgâiați ai traiului bun vin din alte părți, pentru ca să sfideze modestia și bunacuvîința a localnicilor, prin serbările lor cămpenești.

Ne găsim la răscruce de veac. Până la înfăptuirea cea mare se cade o aspră restrângere a clipele de petreceri.

Credem că se impune și pentru cei care până acum n'au făcut-o să înceapă o viață mai cumpătată, lăsând veselie pentru ceasul biruinții.

Este prea mult de muncă, se cere multă strădanie, pentru a mai avea timp de altceva.

Ar trebui înțărcați odată acești aventurieri. Ar fi timpul să ne dăm seama, în ceasul al unsprezecelea, că trebuie să luăm toți parte la lupta grea pentru întregirea neamului nostru.

Pentru cazurile izolate, ca cel de mai sus, s'ar cuveni un „veto” și din partea celor ce-l pot spune.

Sud

Dogoarea se revarsă și ne înclinge drept,
Ne cotropesc liane și șerpi de-azur

[ne sug.

Incrementți la proră, cu mânile pe plept,
Ne mistuim în flăcări și ardem ca un rug.

Însângerați și aprigi, cu miez de soare

[n noi,

În visuri ne alintă corallii și meduze.

Cad peste nchilputre albastre-calme ploii

Și cântul izbăvirii ne tremură pe buze.

Trec orele înalte, ca lebede pe ape —

Ce pallzi pelerinii și desfrunziți de laur!

Minunea, o minunea, e undeva pe-aproape

Și cerul ne sugrumă, cu solzi, ca un

[balaur!

Lucian Valea

Educație și educatori

— Pe marginea unor încercări de a crea tipul de educator român al zilei de astăzi*) —

de Onisifor Ghiță
Prof. Univ.

Cel dintâi, și cel mai însemnat lucru pentru un educator și pentru un organizator al culturii este acela de a avea o idee clară și hotărâtă despre ceea ce trebuie să fie cultura și educația.

Știm cu toții câte definiții s'au dat în cursul vremurilor acestor două noțiuni. Dar știm totodată și valoarea foarte relativă a acestor definiții. În tot cazul știm că atât educația, cât și cultura au fost totdeauna în funcțiune directă de timp și de loc și că un popor a conceput cultura și educația într'un chip, altul în alt chip.

Dar, oricum, cultura nu însem-

nează nici imitare, nici adaptare, ci creațiune proprie, de calitate optimă, în domeniul spiritual. S'ar putea spune că cultura este ceea ce e în stare să creeze spiritul omenesc mai nobil, mai frumos, mai puternic și mai de valoare în vederea afirmării și menținerii sale și în vederea creării, pe acest pământ, a unei lumi eterne proprii, alături și împreună cu cea creată de Dumnezeu. Spiritul omenesc se manifestă, la rândul său, prin limbile naționale prin obi-

*) Fragment dintr'un studiu cu acest titlu, care va apărea în Anuarul pedagogic editat de autorul rândurilor prezente.

Pietrele prețioase

Este un oraș în Boemia, care s'ar putea spune că trăește de pe urma pietrelor prețioase.

Se taie acolo și se șlefulesc fel de fel de diamant, rubine, safire și smaragde, acate și jas, din care se fac adevărate minuni de artă. În vremea din urmă meșterii renumiți din orașul Hanau au întemeiat o școală pentru cercetarea pietrelor prețioase, în deosebi al celor false, care încearcă să imite pe cele prețioase. Cu chipul acesta s'a ajuns să se imite tot mai perfect diferitele varietăți de diamante, așa încât de multe ori nici bijuteriile de meserie nu le mai pot deosebi.

Tot acolo s'au descoperit și mijloacele cele mai sigure pentru a da de urma falsificărilor. Unul din aceste mijloace sunt razele ultraviolete.

Pietrele cele false sau fabricate puse sub aceste raze își pierd sau își schimbă culoarea, ceea ce nu se întâmplă la pietrele naturale, scoase din sânul pământului. Pentru a lupta împotriva negustorilor necinstiți care înșală publicul punând în vânzare imitații fără valoare, până și cioburi de sticlă sfărâmată, profesorul german Schlossmacher a înființat o Asociație pentru controlul comerțului de pietre prețioase, reușind să înhațe pe mulți șarlatani.

Comoara cu doi galbeni

de Bădicu Gheorghe

Pe patul morții sale, un părinte lasă moștenire cele două hectare de pământ ce le avea și care urmau să se împartă frățeste între cei patru feciori ai săi. Trei din cei patru frați — oameni leneși și fără socoteală — și-au lăsat bucățile de pământ, primită moștenire, în grija Domnului. Unul se căina, că pământul lui e mlăștinos, cu neputință de arat. Al doilea se văicărea, că bucățile lui de ogor e plină cu spini și polomidă. Nu crește nimic pe ea. Celălalt se plângea că pământul lui e văros și tare ca piatra, de nici Dumnezeu nu poate pune plugul în el. Al patrulea frate, cel mai mic, cu toate că sfiorica de pământ ce-o căpătase era mai mult răpă surpată pe o coastă de deal, se hotărî totuși să nu-și bată joc de moștenirea tatălui său și s'o lucreze cu orice chip. Omului harnic îi ajută și Dumnezeu. Pământul lui era în adevăr sărac și lutos, dar având norocul să găsească în răpă un izvor, ce se gândi omul? Se apucă de făcut cărămizi. Și vânzând cărămizile cu preț bun, omul își agonisea pâinea de

toate zilele, ba mai făcea și economii de parale. Văzând că afacerea merge bine, își asocie un tovarăș, olar de meserie.

Și apucându-se de fabricarea oalelor în scurt timp ajunse unul din cei mai înstăriți gospodari ai satului. Pământul cel sărac și lutos folosit cu pricepere și harnicie îl îmbogățise peste toate așteptările.

Cum pământul fraților săi de atâția ani stătea încă paragină pustie, el intră în vorbă cu ei și îl cumpără pe te miri ce.

Ca să le dea apoi o pildă și să scoată la iveală neghiobia și sminteala din capul lor, se puse pe lucru. Pământul cel cu mărăcini îl curăță bine și îi făcu două arături de toamnă. Primăvara următoare îl semănă cu fasole, fiindcă ea se hrănește mai dela suprafața pământului. În anul al doilea semănă sfeclă de zahăr, fiindcă ea își suge hrana mai din adâncime. Recolta fu minunată. Pământul despre care fratele lui spunea că e mlăștinos, îl prefăcu într'o prea frumoasă grădină de legume, firește după ce scoase apa prin

felurite șanțuri și olane, întărind pământul cu băligar amestecat cu nisip. În sfârșit, peticul de pământ tare și văros, al celui alt frate, îl transformă într'o vie minunată care, fiind toată ziua cu fața în bătaia soarelui, îi producea strugurii cei mai gustoși.

Hărnicia și priceperea îl povățuiseră să facă astfel din niște locuri părăginate, adevărate izvoare de bogăție. Chiar și răpa de pe pământul său a știut să o oprească de a se surpa, plantând-o cu răchită, din care făcea coșuri și le vindea la târg.

Uimiți de bogăția roadelor pe care le strângea de pe întreaga moșie părintească, frații săi, în prostia și răutatea lor i-au scornit atunci vestea, că a găsit o comoară în groapa dela cărămidărie. Oamenii cuminți din sat își șopteau însă răsând:

— Da, el a găsit o comoară dar nu în pământ, ci în capul său. În comoara asta erau numai doi galbeni: munca și învățătura.

Lumina omoară microbii

Se știe că razele așa numite „ultraviolete” omoară microbii din răni și infecții. Invenția germani au inventat acum o lampă, cu ajutorul căreia sunt cu neputință orice infecții și invenții ale rănilor. Se cheamă lampi de sterilizare. Cu ele se curăță foarte bine și alte lucruri murdare, ca de pildă: vase de bucătărie, farfuri și pahare de băut, asigurându-se astfel o curățenie desăvârșită chiar și în restaurante.

Firește, în Germania — nu la noi...

Peștele care scuipă

Este peștele așa numit Soesot, care trăește în apele din Malaezia. Indienii de acolo îl numesc peștele Arcaș sau peștele care scuipă.

Aceasta din cauza felului său special de a prinde muștele cu care se hrănește. Când zărește el o muscă sau o altă insectă pe un fir de iarbă sau pe o plantă de pe mal, el se apropie cu mare băgare de seamă și își umple gura, cu apă. Deodată aruncă apa din gură ca un duș puternic pe muscă, aceasta fiind târâtă în rău de apă care se surse înapoi, unde imediat este înghițită de pește. Este uimitoare precizia cu care stropește acest pește vânător, care foarte rar să întâmplă să nu-și nimerească ținta.

noastre, care trebuie implinită fără transacțiuni și fără compromisuri.

În concepția mea, pedagogia nu este o știință care ar putea garanta realizarea educației. Educația nu atarnă nici de pedagogie, ca știință, nici de legile și regulamentele școlare, oricât ar fi ele de perfecte, — ea atarnă, — înafară, bine înțeles, de zestrea biologică a subiectului asupra căreia ea urmează să se restrângă, pe de o parte de mediul în care se desfășură procesul ei, pe de alta de educatori. Tot restul este de valoare și de importanță secundară. Importanța absolut decisivă a educatorului se poate ilustra prin cazul concret oferit de Miss Sullivan, educatoarea americană, care a izbutit să scoată dintr'un exemplar uman plusquam — anormal — ca oarba și surdo-muta Helen Keller — o ființă plusquam normală sub raportul vieții spirituale creatoare. Dacă prin educație se poate face dintr'un om lipsit de cele mai importante simțuri, ceea ce a realizat iscusita educatoare de mai sus, ne

putem da seama de ceea ce bunii educatori, ajutați și de un mediu corespunzător, sunt în stare să facă din copiii normali, înzestrați cu toate simțurile.

Cum mediul social nu se poate schimba atât de ușor, în sensul ca el să favorizeze în condițiile cele mai bune educația, rămâne ca factor principal în educație, educatorul, care prin munca sa va ajunge să transforme, apoi, încetul cu încetul și mediul. Prin urmare, cea mai imperioasă problemă practică a culturii este aceea de a forma educatori, și anume, de a face din fiecare individ, într'o măsură mai mare sau mai mică, un educator, al său și al altora, care, la rândul lor să transforme mediul însuși în sensul postulatelor superioare ale culturii.

De sigur că în opera de formare a educatorilor pedagogia poate îndeplini și ea un rol folositor, luminând o mulțime de aspecte ale creșterii, educației și învățământului. Dar nu trebuie să cădem în greșală de a supraevalua

importanța acestei discipline, socotind-o ca cheie miraculoasă cu ajutorul căreia s'ar putea deschide toate tainele misterioasei probleme a educației și s'ar putea garanta deplina ei eficacitate. Este o profundă greșală ca pedagogia să fie socotită cu orice preț ca o știință în sine. Dimpotrivă, ea trebuie socotită numai ca un soare, care luminează și încălzește toate celelalte științe, făcându-le capabile să întărească trupul și sufletul individului și să le ridice la valoarea celor mai înalte potențe în cadrul colectivității naționale. În tot cazul, pedagogia nu poate fi socotită ca factor educativ mai important decât religia, — care este depozitarul idealurilor și virtuților supreme, — sau decât filosofia, științele, arta, tehnica ș. a.

În acest chip am conceput eu, în cursul întregii mele cariere de profesor de pedagogie, de organizator al învățământului și de director al Seminarului pedagogic universitar „Gh. Lazăr” din Sibiu, problema culturii și a educației.

— Va urma —

Înștiințare

pentru elevii Liceului comercial „A. Bărseanu” Brașov

Elevii din clasa III—VIII sunt obligați să presteze muncă de războiu în timpul vacanței. În acest scop elevii domiciliați în Brașov se vor prezenta urgent la Direcțiunea liceului. Elevii plecați în provincie vor comunica direcțiunii, prin carte poștală, locul și instituția unde prestează munca de vară. În anul școlar viitor se pot înscrie numai elevii care au prestat această muncă, prezentând dovezile.

PAGINA MUNCITORULUI

In grădina lui Androne...

de T. M. Welther

Ne strânseserăm, mai zilele trecute, o mână de prieteni. Mulțumirea de a ne vedea după o săptămână întreagă de muncă ne înveseli într-o clipită, deși cerul era senin ca oglinda și — cum este lumea de su-cită acum — asemenea împrejurare prevestește nă-pastă.

Dar noi nu aveam vreme de spaime și de tânguiri. Bucuria celor câteva ceasuri de odihnă și de frățietate era la fel de senină și la fel de cuprinzătoare cât tot cerul dimineții aceleia. De aceea, cuvântul nostru poposise asupra altor împrejurări, unde nu urlă sirene și nu răbufnesc explozii.

Printre copacii grădinii bâzâiau albine și de prin vecini se auzea, ca un freamăt de belșug gospodăresc, cotcodăcitură găinilor.

Era atâta plinătate și atâta rost în tot cuprinsul ogrăzii, încât nu mă puteai stăpâni să nu strig proprietarului care tocmai se ivise pe lângă șură:

— Măi, bade Androne, frumoasă gospodărie ai dumneata...!

Proprietarul meu este un om cumsecade și muncitor. Toți oamenii îi sunt prieteni, pentru că el nu judecă pe nimeni și stă gata să ajute pe toți cei care ar avea nevoie de el. Dar de un cârd de vreme încoace, de când cu năpraznele astea pe care nimeni nu le dorește și care se înmulțesc, totuși, mai avan decât iepurii lui de casă, badea Androne s'a posomorât și parcă n'ar mai vrea să știe de lume.

— De frumoasă e frumoasă ea. Dar cu războiul

asta, Dumnezeu știe ce s'o mai alege și din strânsurile aiestea. Fi-r'ar de capul cui l-a scornit...

— „Dar nu l-a scornit nimeni, bade Androne. Războiul vine așa după cum vine ploaia după arșiță, sau cum cresc bureții după ploaie. Ca să-l iei pe un om și să-l judeci pentru toate cele de acum, este ca și când l-ai bate pe poștaș pentru vestea rea pe care ți-o aduce. Nici noi nu l-am dorit. Și noi muncim în treburile noastre și suntem la fel de domnici de dreptate și de liniște, ca și dumneata. Dar noi înșine, și dumneata și noi, nu suntem nici destul de drepți, nici destul de liniștiți. Și din micile noastre păcate crește strânsura

mare încât, dela o vreme, cumpăna lumii prinde a se sbate și toată orânda se dă peste cap. Atunci e războiu. Omenirea a încercat tot felul de rânduieli. Și toate au fost bune la vremea lor. Dar nici una n'a fost destul de tare pentru a înăbuși pornirile rele din noi. Și relele acestea au crescut ca o pânză, întunecând pacea lumii tocmai atunci când oamenii prinseseră să creadă în ea. Și iară s'a făcut războiu.

Noi așteptăm ca să se stingă cel de acum. Și dacă toate nedreptățile se vor netezi, suntem gata să credem că războiul va ieși din lume, că acesta-i cel din urmă și că nimeni nu va mai cuteza să ridice sabia.

Dar așa au crezut oamenii întotdeauna. Ei s'au mulțumit să schimbe hotare, să-și înnoiască regii și să statornicească alte legiuri. Dar spre izvorul cel mai de pe urmă al tuturor relelor, spre inima cea veșnic turburată a omului, n'au privit nici odată înnoitorii de hotare și de legi. Și de aceea oricât de înțeleaptă ar fi fost așezarea lor, ea s'a spulberat ca și cele dinainte, măcinată din rădăcină de răutatea inimii omenești.

Căci omenirea aceasta oricât ar fi ea de mare și de priciposită, nu este alcătuită din consilii și din legi, ci din oameni. Și câtă vreme oamenii, ei în de ei, nu-și vor fi limpezit inima, zădarnice vor rămâne toate stră-

daniile legiuitorilor și ale doritorilor de pace.

Dumneata vei fi auzit, bade Androne, de multele rânduieli care se răfuiesc între ele, de se cutremură pământul. Toate acestea glăsuiesc, într'un anumit fel, omenirii întregi. Una dintre ele vorbește despre egalitate, alta despre ierarhia muncii, iar alta despre libertate.

Dar toate acestea vor să glăsuiască omenirii întregi, scornind tot felul de organizațiuni și de legi, de stai să te pierzi printre el. Și tot îndemnându-se spre omenire, rânduielile acestea l-au uitat pe om.

Și dumneata, bade Androne, ești un om, nu omenire. Eu la fel. Și toți ceilalți. Iar dacă vrei o omenire cumsecade, atunci începe a cugeta asupra omului. Căci niciodată nu vei ajunge să dobândești un om cumsecade, organizând și trăznind în omenire.

Vorbesc atâția puternici, astăzi, în numele omenirii. Unul singur a vorbit pentru om. Și de aceea, adevărul și pacea este la El. Îți amintești, bade Androne...? Acolo este Pacea. Acolo... pe Golgota.

Prin văzduhul limpede prinseră a crește, ca niște svonuri de pace, sunetele clopotului. Era atâta liniște și atâta freamăt albastru peste copacii grădinii, încât nimeni nu-și aduse aminte că glasul de clopot mai are astăzi și altfel de vestiri.

Pe marginea vieții

Cei care au vrut

să-mi facă rău, m'au nenorocit.

M'au nenorocit și cei ce au vrut să-mi facă bine.

Cu asemenea noroc, cum să nu crezi în destin?

Mulțumesc

lui Dumnezeu că mi-a făcut parte de toate năpastele.

De abia acum am ajuns om.

A fost

soare ieri; va mai fi!

Am fost fericit ieri: voiți mai fi!

Poate!

Numai un lucru nu știu: sufletele

dela Polul Nord ce mai așteaptă?

Nu știu

nimic despre femei, iar de-aș ști n'aș spune-o, convins de mai înainte că mă înșel.

L. C.

PATRONII

care nu vor achita cel puțin 3 rate pentru salariații lor până la 31 Iulie 1944, după această dată vor fi obligați să suporte ei restul ratelor la Imputatul apărării naționale și sub formă de impozit.

Ne permitem să întrebăm: Așa prevede legea? Fiindcă legea am citit-o și noi și acolo nu e vorba de așa ceva.

Alte tristeți

de Alex. Dorn

De câte ori ne căutăm printre bucurii și deopotrivă printre întristări și nu ne mai găsim. Simțim că s'a schimbat ceva, dăm peste un sunet nou în suflet, în adâncurile negândite ale ființei.

Întoarcerile în vreme și în noi înșine, întoarcerile lângă ceasurile de altă dată, au ceva în ele din greul așteptărilor sortite să fie și să rămână pentru totdeauna neîmplinirii, o tristețe grea se lasă peste inimi, ca o brumă albăstrue și înghețată.

Lângă tristețile de ieri, cresc

altele mai mohorite, mai grele. Stăm lângă moarte, lipsiți de certitudin, văduviți de lumină. Credințele cele mari ne sunt cutremurate de către veacul hain și ucigaș, nădejțile limpezi și azurate ni le tulbură cumplitele înțeleștări.

Ne așteaptă poate și alte tristeți.

Dar cu siguranță că și alte bucurii, multe și mari, pline de senin și încredere. Desnădejdea trebuie smulsă din rădăcină, gândul strâmb trebuie șters și uitat.

Stăm între furtuni și n'avem

dreptul să uităm că suntem fiscuri, ne biciuiesc nemiloasele vremi și nu trebuie să uităm o singură clipă că suntem neînfrânte corăbii.

Tristețile încă nu s'au sfârșit. Prin ele ne mai putem apropia astăzi unul de altul. Ele însemnează pentru fiecare numitorul comun al omeniei noastre. Dar nu trebuie să uităm că tristețea purifică, înalță și desăvârșește.

Cine va uita vreodată marea tristețe a Mântuitorului de pe Muntele Căpățâni, tristețea cosmică și tulburătoare a Crucii, tristețea trădării sau cea sperietoare a renunțării.

Prin tristețe s'a măntuit lumea ca printr'o supremă ardere și înnoire.

Ne așteaptă încă și alte tristeți. Să le primim cu smerenie mesianică, să le acceptăm cu mulțumirea vârstei generoase a elanurilor înalte.

Sunt printre noi oameni care mai cred că mântuirea se face fără de eforturi, fără de acceptări conștiente a suferinței. Sunt printre noi dintre aceia care socotesc în naivitatea lor, că lumina poate țâșni și de acolo de unde n'a scăpărat amnarul involburat al marilor schimbări la față.

Să nu ne facem însă iluzii. Orice înnoire costă, orice mântuire cutremură. Și pentru ceasurile de limpezire, nicio jertfă nu e prea mare.

Pentru ceasul mare al zilei de mâne, ni se cere nu

numai acceptarea atâtor încercări, dar mai cu seamă înnoirea prin botez și conștiință a sufletelor prea pline de ignoranță, prea imvibrate de nămolul atâtor ambiții.

O înnoire de ample proporții care să însemne dintru început a doua naștere a fiecăruia: întru spirit și întru eternitate.

Atunci va să însemne izbânda omeniei din om asupra întunerului și numai cine crede în deplinătatea acestui ceas mai poate nădăjdui la cea mai pură și mai biblică înviere.

Citiți și răspândiți
Gazeta Transilvaniei

Măsuri ce trebuie luate pentru prevenirea și combaterea incendiilor la holde, arii și păduri

În fiecare comună măsurile pentru prevenirea incendiilor la holde, arii, păduri etc., se va lua de către primarul comunei, în calitate de șef al apărării pasive, fiind ajutat de comitetul agricol comunal, pe care-l va convoca ori de câte ori nevoia impune.

Fac parte din aceste comitete: Președinte; primarul comunei; membri; agentul agricol, un proprietar agricol cu vază, ca șef de tarla; delegați ai Ministerului Agriculturii acolo unde sunt ferme — școli de agricultură — stații experimentale etc.; secretar; notarul comunei.

Măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea și combaterea incendiilor la holde, arii și păduri se referă la:

a) Organizarea măsurilor de prevenire;

b) Organizarea măsurilor de execuție (constituirea echipelor)

În cadrul măsurilor de prevenire se vor executa următoarele operațiuni:

— Se va stabili întinderea zonelor vulnerabile, determinându-le prin limite naturale, care opresc propagarea incendiilor (văi, râuri, lacuri, șosele, etc.).

— Se vor fixa în interiorul acestor zone vulnerabile sectoare unde trebuie să fie așezate echipele de supraveghere și alarmare, luând măsuri ca la nevoie să se constituie, prin contribuția benevolă a locuitorilor direct interesați, foșoare de observație cât de simple, dar suficient de înalte, pentru a servi ca puncte de observație.

— Se vor lua măsuri de amenajarea albiilor și malurilor râurilor și lacurilor, spre a se putea folosi în vederea alimentării cu apă, în caz de incendii.

— Se vor determina din vreme locurile ariilor, care vor fi alese pe cât posibil în apropiere de o apă (râu, lac etc.) și la cel puțin 1 Km depărtare de sa.

— Se va interzice cu desăvârșire înființarea de arii pe locurile virane sau la morile din interiorul comunei.

Distanța între arii va fi de cel puțin de 200—250 m.

— Îndată ce s'a terminat secerișul, fiecare proprietar agricol este obligat să întoarcă miriștile dintre clăi, cărstețe sau petițe, pentru a le feri de a lua foc una dela alta, sau va face la câte 80—100 m. depărtare câte o bandă de arătură de 3—4 m. lățime perpen-

diculară pe direcția mai obișnuită a vânturilor din această regiune.

Este de preferat ca recolta — îndată ce a fost secerată:

— Să fie dusă direct cu carele la mașina de treierat din apropiere, de unde treieratul să se execute imediat.

Pe arii se vor lua următoarele măsuri:

— Întinderea ariei va fi atât de mare, încât să nu depășească nevoia de depozitare pentru recolta după maximum 150—200 ha.

— Recolta se va face pe grupe de șiri, distanțate una de alta la 50 m. și separate prin benzi de arătură de către 3—4 m. lățime, pentru a evita astfel întinderea focului prin miriște sau prin paie de pe teren.

În fiecare grupă de șiri va fi depozitată recolta de pe cel mult 25 ha.

Paiele rezultate din treierat vor fi depozitate la o depărtare suficientă de mașina de treierat, curățându-se terenul de paiele rămase pe jos.

— La fiecare grupă de șiri se va depozita de către proprietarii agricoli activi câte:

2 care de nisip sau pământ fără-mișat;

2—4 găleți cu apă;

4—6 lopeți;

2—3 cazmale.

Cu ajutorul acestora se vor înnăbuși eventualele începuturi de incendii.

— Treieratul se va face pe cete (obștii) de muncă, pentru a avea la îndemână care suficiente, butoaie cu apă și oameni necesari care să intervină în caz de incendii.

Fiecare mașină de treier va fi dotată, pe lângă sculele necesare bunei funcționări a treieratului cu:

1 pompă de mână;

1—2 extinsoare obișnuite sau cu spumă;

3—4 butoaie cu apă;

4 lopeți;

2 scări;

4 găleți,

2—3 care cu nisip sau pământ fără-mișat.

Aceste dispozițiuni nu folosesc la nimic, dacă nu sunt luate din timp și verificate pe teren.

Orice măsuri luate în pripă și fără un plan bine stabilit, nu fac decât să ducă la desordine și la pierderea hranei armatei, a populației țării și a averilor noastre,

**Evacuați!
Refugiați!**

Problema banilor se poate rezolva ușor, dar numai pentru acei ce joacă la Loteria de Stat lunară, care distribuie în fiecare lună

51.500.000

Loteria de Stat
LUNARA
GRUPA 32 SERIA IULIE
TRAGEREA LA 3 AUGUST 1944

Despărțământul „Astra“ Brașov

Tabel de cărțile neridicate

Turcheș	vol. 112	Lei 9301	Ormeniș	vol. 63	Lei 7015
Mărcuș	" 116	" 9266	Măgura	" 74	" 7861
Arați	" 107	" 8911	Șimon	" 71	" 7299
Ariușd	" 106	" 8736	Apața	" 69	" 7597
Doboli	" 109	" 8951	Zizin	" 67	" 7443
Lunca Calnicului	" 103	" 8812	Hăghig	" 64	" 7261
Dobârlău	" 82	" 7913	Arini	" 62	" 7162
Hălchiu	" 75	" 7652	Satu Nou	" 61	" 6447
Barcani	" 75	" 7747	Iarâși	" 60	" 6997
Cernatu	" 71	" 7454	Baciu	" 27	"
Băcel	" 86	" 8743	Sohodol	" 27	"
Poiana Mărului	" 125	" 10 678	Bran Poarta	" 27	"
Cristian	" 124	" 10.490	Stupini	" 27	"
Satulung	" 103	" 8411	Bod	" 27	"
Hărman	" 119	" 10.061	Blumăna-Brașov	" 27	"
Intors. Buzăului	" 130	" 11.451			
Sânpetru	" 131	" 11.361			
Vama Buzăului	" 130	" 9914			
Feldioara	" 132	" 11.175			
Rotbav	" 136	" 10.535			
				3038	252.644

Cercurile culturale „Astra“ din jud. Brașov sunt rugate să ridice aceste cărți.

† Gheorghe Sion

Senatul și profesorii Universității „Regele Ferdinand I din Cluj-Sibiu au adâncă durere să aducă la cunoștință încetarea din viață în ziua de Sâmbătă 8 Iulie, în vârstă de 89 de ani, a neuitatului lor mecenat

Gheorghe Sion

mare donator al Universității și ctitor al Bibliotecii Universitare Clujene

Serviciul religios al înmormântării a avut loc Marți 11 Iulie 1944, orele 9, în catedrala mitropolitană din Sibiu, de unde rămășițele pământești au fost transportate în cavoul familiar dela Schitul Măgura, județul Bacău.

Vase de cositor

farfurii, castroane, căni — înflorate — cumpără Muzeul „Astrei“-Brașov. De asemenea și orice obiect vechiu din industria casnică brașovenească (schemă în deosebi).

„INDUMIN“

S. A. R. pentru întreprinderi industriale Bod-Brașov

Pentru durată campaniei de recepționarea sfelei de zahăr din anul acesta (aproximativ lunile Octombrie și Noembrie) se vor angaja.

Cantaragii și copiști, oameni de încredere, buni calculatori, cu scrisoare frumoasă, precum și

Recepționari de sfeclă și supraveghetori, buni cunoscători ai sfelei de zahăr, disciplinați și energici.

Vor fi preferați cei care posedă examenul de cantaragii publici și absolvenții harnici ai unei școli de agricultură, agricultori practici, pensionari militari și dela căile ferate, cu condiția ca ei să fie oameni robusți, capabili de muncă.

Oferta cu descrierea ocupației de până acuma, scrisă cu mâna proprie, arătându-se exact datele militare ca, gradul, data nașterii (locul, ziua, luna, anul), contingentul, Nr. matricol, școala absolvată, ocupațiunea, numele părinților, originea etnică, dacă este concentrat sau nu, toate acestea se vor trimite cel mai târziu până la 30 Iulie a. c. la adresa „INDUMIN“ S. A. R. Administrația fabricii Bod, jud. Brașov.

NOI nu avem subvenții dela nimeni.

Primăria comunei Feldioara Jud. Brașov

Nr. 1529/1944.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că Primăria comunei Feldioara, județul Brașov, vinde prin licitațiune publică, cu oferte închise, în ziua de 12 August 1944 ora 10 parchetul de pădure din 1942/43 „Dumbrava“ compus din 393 bucăți stejari de construcție.

Licitația se va ține în localul Primăriei comunale Feldioara, cu respec-

tarea dispozițiunilor art. 88—110 din L. C. P.

Garanția 10% în numerar sau efecte de Stat.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Ocolul silvic sau la Primăria comunală Feldioara.

În caz de nereușită se va ținea a doua licitație în ziua de 26 August 1944 la aceleași ore.

Feldioara, la 12 Iulie 1944.

Primar,
I. Mailat

Notar,
H. Binder

Spitalul Z. I. No. 161 (Liceul Șaguna Str. Prundului No. 1) angajează

Femel de serviciu

bine retribuite. Cele interesate se pot adresa la cancelaria spitalului respectiv.

Tipografia „Astra“ Brașov
caută

ucenici români

Informațiuni

Abonamente de sprjin

Dr. Chețianu Emil, avocat, Turda	Lei 1000
Mihăescu Leonida, Lipin- Bogdani jud. Ilfov	500
Coca Purdilă, studentă, Brașov	600
Petala Gheorghe, Bran	500
Peligrad Dumitru, Străjerești, Romanați	500
Dr. Gh. Dobrin, avocat, Lugoj	Lei 500
C. Marinescu, prof. univ. Turcenii de jos, Gorj	500

*

Evacuații să rămână la sate

Subzona A. P. Brașov atrage atențiunea populației evacuate la sate, să nu se înapoieze la Brașov, întrucât sunt posibile atacuri masive asupra cartierelor de locuințe.

Rămân în oraș numai persoanele care sunt legate de viața orașului, așa cum s'a arătat în comunicatele anterioare.

*

Până la 31 Iulie 1944

se pot face plăți la Imprumutul Apărării Naționale din 1944 la toate felurile de venituri și anume: Agricol, clădiri, comerț, profesioni, meserii, mobilier, furnizori și salarii.

Sumele datorate la Imprumut și neachitate până la 1 August 1944 se transformă de drept în impozit.

Pentru plățile făcute după 1 August 1944 nu se mai eliberează Titluri de Imprumut, ci numai chitanțe de impozit.

*

S'a prelungit

până la 31 Iulie 1944 plata impozitului statistic.

*

Pensionarii publici evacuați

sunt rugați ca de urgență să comunice prin o carte poștală Casei de Credit și asistență a Pensionarilor Publici la adresa din București str. C. A. Roseti Nr. 11 noul lor domiciliu, Administrația Financiară și Percepția de unde vor încasa pensia precum și noul număr de libret de pensie ce li s'a dat de Administrația Financiară la care au cerut transferarea pensiei.

Se atrage atenția să nu se omită a se arăta, pentru o mai ușoară identificare, ce număr de ordine au ca membru al Casei.

*

Timbre de 6%

Pentru a se evita aglomerarea la ghișeele Administrației Financiare și în special pentru a se evita dresarea de acte de contravenție acelor care vor fi găsiți că nu sunt aprovizionați cu timbre impozitul excepțional 6%, Administrația financiară Brașov, invită pe această cale pe toți comercianții și industriașii din raza orașului și județului Brașov, să se aprovizioneze din timp cu stocuri importante de timbre impozitul excepțional 6%, făcându-se cunoscut că organele fiscale, în urma unui riguros control pe care îl vor efectua în cursul lunilor Iulie și August a. c., au instrucțiuni precise în acest sens.

Frontul diplomatic

Intre actele politice demne de menționat se găsește și hotărîrea d-lui Roosevelt de a candida pentru a patra oară la președinția Statelor Unite

A patra candidatură a d-lui Roosevelt

nu este de altfel un simplu fapt, ci ruperea unei tradiții păstrată cu grija, care nu permite unui președinte să fie reales pentru a treia oară și mai ales pentru a patra oară. D-l Franklin Roosevelt a rupt această tradiție și, după cât se poate presupune, n'ar fi exclusă instalarea d-sale pentru o nouă perioadă de patru ani la Casa Albă.

Spre deosebire de campania trecută, din partea republicanilor nu mai candidează d-l Wendell Wilkie, ajuns colaborator intim al președintelui Roosevelt, ci d-l Thomas Dewey, figura cea mai înaltă din magistratura New-Yorkului. Cu toată popularitatea acestuia, se pare că nu ar fi șanse pentru schimbarea situației electorale. Știrile mai subliniază că președintele Roosevelt nu va acționa personal în cursul campaniei electorale, ci mult mai probabil este că el va pleca în Europa, spre a vizita teatrele de luptă, de unde va vorbi poporului american. Programul d-lui Roosevelt, prevede continuarea războiului și nu se prezintă cu modificări esențiale față de programul de până acum.

Intre De Gaulle și Statele Unite

a intervenit înțelegerea pe care, fără să se exprime clar, o doreau și Englezii. După cum ne putem aminti, atitudinea lui De Gaulle nu era de loc pe placul guvernului din Washington, care socotea că va putea ușor îndruma politica franceză după vederile Statelor Unite. Abilitatea generalului francez însă, care avea în mână recunoșterea formală a Sovietelor și pe aceea de principiu a Marelui Britanii, a făcut să fie recunoscut până la urmă de către politicienii de peste ocean. Primirea lui De Gaulle a fost plină de curtuazie și se amintește că înainte de întrevădere cu acesta, președintele Roosevelt a avut o consfătuire de ultim moment cu ministrul de externe, d-l Cordell Hull. Rezultatul acestei întrevăderi, dintre șeful comitetului național dela Alger și președintele american, au fost declarațiile d-lui Roosevelt, anunțând recunoșterea autorității provizorii a Algerului, asupra teritoriilor ocupate de Anglo-americani în Franța. Urmează, deci, că deosebit de autoritățile militare ale lui Eisenhower, în teritoriile cucerite vor funcționa și autorități civile ale comitetului național condus de De Gaulle.

Precum știm, în Anglia rolurile cu privire la De Gaulle erau împărțite. Pe câtă vreme d-l Eden susținea deschis necesitatea unei atitudini înțelegătoare față de Alger, d-l Churchill folosea fraze abile, care i-ar fi dat puțința să bată în retragere, în cazul unui eșec al întrevăderii dela Washington. Se explică deci sentimentul de ușurare cu care d-sa a primit scurta relatare din America, atât pentru efectul pe care îl avea asupra relațiilor dintre aliați și comitetul lui De Gaulle, cât și pentru evitarea unei divergențe între Statele Unite și Soviete, știut fiind că Rușii au fost cei dintâi care au recunoscut comitetul național francez.

Este un pas demn de reținut, în ceea ce privește posibilitățile de rezolvare a problemelor de după războiu, puse Franței.

Turcia revine din nou

după cum am putut prevedea, fără mult efort, în actualitatea politică. Declarațiile d-lui Churchill, prin care rolul Turciei era arătat ca depășit de cursul evenimentelor, n'au putut înșela pe nimeni, ele fiind socotite încă de pe atunci mai mult ca un avertisment, decât ca o situație reală. Știri din sursă germană au arătat, pe de o parte, că se fac presiuni din partea Sovietelor pentru antrenarea guvernului dela Ankara în războiu, iar pe de altă parte, că în Mediterana răsăriteană se fac concentrări neobișnuite ale flotei britanice. Dacă adăogăm știrea venită tot din sursă germană, că s'ar putea prevedea numirea unui nou ministru de externe în persoana d-lui Muzafer Goekker, pregătit pentru misiunea de ministru al Turciei la Tokio, dar care și-a amânat în mod repetat plecarea, atunci putem trage concluzia că interesul ce se acordă Turciei în momentul de față nu prezintă nimic anormal, fiind urmarea firească a faptelor puse în legătură cu geografia și alianțele statului turc.

Acordul jugoslav

Pe câtă vreme asupra situației politice privind Grecia nu sunt puse în discuțiune decât detalii fără legătură și importanță esențială, dovedind incapacitatea partidelor grecești de a realiza, cel puțin până acum, o formulă de acțiune unitară, în problema jugoslavă lucrurile merg spre concretizare. Un acord semnat între recentul prim ministru al guvernului jugoslav emigrant, d-l Subasici și mareșalul Tito, arată că elementele progresiste jugoslave au drept scop să obțină mai întâi unirea tuturor forțelor combatante într'un singur front. Dacă comitetul național al lui Tito își păstrează libertatea de acțiune, ținând seamă însă de spiritul colaborării cu d-l Subasici, el înțelege să treacă cu vederea anumite probleme cu scadență mai târzie, cum este problema monarhiei. Guvernul Subasici, la rândul său, urmează să recunoască în mod public, că forțele de acțiune jugoslave se află grupate sub comanda mareșalului Tito. Pe baza aceluiași acord, Tito va informa pe partizanii săi că a acceptat colaborarea cu guvernul regelui Petru și că nu intenționează să ridice problemele organizării de stat, atât cât durează războiul.

Se constată, în același timp, că regele Petru este de acord cu acțiunea primului ministru Subasici, care a plecat pentru a doua oară, pentru discuțiuni în munții Bosniei.

Problema poloneză

a fost și ea actualizată de înaintarea rusă din răsărit. Guvernul polonez dela Londra se arată mai dispus pentru oarecari rectificări ale punctelor sale de vedere și a ținut să remarce că ar fi dat ordine pentru colaborarea elementelor subterane din Polonia cu Sovieticii. În același timp însă, guvernul din Moscova scoate în evidență rolul legiunii poloneze de sub comanda generalului Berling, ceea ce înseamnă că Uniunea So-

de Mardare Mateescu

vietică devine tot mai puțin dispusă a prelungi conciliabilele cu guvernul emigrant aflat în Anglia. Urmează să se vadă însă, dacă și guvernul Marelui Britanii va rămânea inactiv în această problemă.

Situația pe fronturi

Pe frontul din răsărit

Vorbind despre situația frontului din răsărit, comentatorul militar german, generalul Dittmar, a scos în evidență că luptele se apropie de frontiera proprie a Germaniei, dar că din acest fapt nu pot fi trase concluzii cu caracter definitiv. Atacul sovietic — a spus d-sa — nu poate dura la infinit, trebuie să facem totul pentru a restabili situația. O îndreptare a frontului pe o scară mai largă va deveni inevitabilă, ca să înlăturăm efectele pătrunderii sovietice adânci. Astfel forțele noastre vor fi degajate, iar inamicul va pierde posibilitatea de a câștiga poziții bune pentru a-și lărgi pătrunderea pe un teritoriu larg, mai ales în direcția Nord-Vest și Nord de-a-lungul râurilor Dvina și Niemen.

După ce a mai remarcat că tot ceea ce întreprinde acum Comandamentul suprem german este pentru a părarea teritoriului german, generalul Dittmar a repetat cuvintele cancelarului Hitler, care a spus că în inovațiile tehnice zac încă multe posibilități ne bănuite.

În ce privește relatările telegramelor de războiu, înafară de operațiunile ce se desfășoară în triunghiul Duna-burg-Vilna Kaunas, este menționată în ultimele 48 ore o intensă activitate sovietică în regiunea dintre Tarnopol și Pripet. Detalii lipsesc, deoarece știrile sunt contradictorii, unele susținând că este vorba de lansarea unor forțe puternice sovietice, iar altele menționând dimpotrivă, că este vorba de forțe puternice.

În sudul frontului, nu s'a produs până acum nici o mișcare serioasă.

Pe frontul invaziei

centru al bătăliei a devenit localitatea Saint-Lo. Bătăliile de acolo, deși lipsite de spațiu, cuprind totuși o deosebită îndârjire, atât la cei ce atacă, cât și la cei ce se apără.

Pe frontul italian

se dau lupte la Nord de Arezo și la Sud de Livorno, unde forțele anglo-americane fac eforturi mari pentru a asigura calea deschisă spre Nord. Deocamdată ei întâmpină o rezistență serioasă a Germanilor și este de prevăzut ca această rezistență să se intensifice odată cu atingerea liniei Pisa-Rimini, socotită de mult ca linie de rezistență decisivă a forțelor Reichului.

"GAZETA TRANSILVANIEI"

Redactor responsabil
ION COLAN

Redacția și Administrația
B R A Ș O V
B-dul Regele Ferdinand No. 12
TL 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200